

УДК 373.2
Т32

Т32 Тематичні дні у 1-му класі. II семестр. / авт.-упоряд.
Н. А. Жиганюк, О. В. Кирилова, І. В. Кодола, О. В. Стеценко,
О. П. Чорнобай, А. С. Яковенко, — Х. : Вид. група «Основа»,
2018.— 143, [1] с. — (Серія «Нова українська школа»).

ISBN 978-617-00-3397-0.

Посібник містить докладні розробки тематичних днів до тематичних тижнів у 1-му класі Нової української школи (*II семестр*), складені відповідно до вимог нового Державного стандарту початкової загальної освіти на засадах компетентнісного, діяльнісного підходу.

Тематичні дні об'єднують блоки знань із різних навчальних предметів, тем навколо однієї проблеми з метою інформаційного та емоційного збагачення сприймання, мислення, почуттів учнів.

Уміщені у посібнику матеріали, дібрані за принципом тематичної інтеграції та апробовані на практиці авторами — вчителями пілотних навчальних закладів, сприятимуть формуванню у молодших школярів цілісної картини світу, здатності сприймати предмети і явища різнобічно, системно, емоційно, поглибленню та розширенню знань учнів та діапазону їхнього практичного застосування у реальному житті.

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних вишів, вихователів, батьків.

УДК 373.2

ISBN 978-617-00-3397-0

© Жиганюк Н. А., Кирилова О. В., Кодола І. В., Стеценко О. В., Чорнобай О. П., Яковенко А. С., упорядкування, 2018
© ТОВ «Видавнична група «Основа», 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ТЕМАТИЧНІ ДНІ	5
Тематичний день «Чому люди подорожують?» (До тематичного тижня «Я — мандрівник»)	5
Тематичний день «Палітра захоплень» (До тематичного тижня «Світ захоплень»)	12
Тематичний день «Цікавий світ професій» (До тематичного тижня «Професії»)	17
Тематичний день «Чому без солі нема долі?» (До тематичного тижня «Я — дослідник»)	27
Тематичний день «Чому українці люблять калину?» (До тематичного тижня «Світ рослин»)	35
Тематичний день «Чому тварини — друзі наші менші?» (До тематичного тижня «Світ тварин»)	44
Тематичний день «Як українці святкують прихід весни?» (До тематичного тижня «Весна»)	50
Тематичний день «Як народжуються мультфільми?» (До тематичного тижня «Мультфільми»)	58
Тематичний день «Для чого потрібен транспорт?» (До тематичного тижня «Транспорт»)	63
Тематичний день «Яка моя улюблена страва?» (До тематичного тижня «Навіщо їсти?»)	73
Тематичний день «Навіщо фарбують яйця на Великдень?» (До тематичного тижня «Великдень»)	83
Тематичний день «Чому м'яч такий популярний?» (До тематичного тижня «Спорт»)	92
Тематичний день «Чому варто любити книжки?» (До тематичного тижня «Мої улюблені книги»)	101
Тематичний день «Чим можна вимірювати час?» (До тематичного тижня «Час»)	105
Тематичний день «Чому число 7 магічне?» (До тематичного тижня «Веселка»)	113
Тематичний день «Чи хочете ви познайомитися з мою родиною?» (До тематичного тижня «Моя родина»)	122
Тематичний день «Хто є українцем?» (До тематичного тижня «Я — українець/українка»)	130
Тематичний день «Який десерт найсмачніший улітку?» (До тематичного тижня «Літо»)	134
ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ	142

ПЕРЕДМОВА

Реформування початкової освіти — перший крок у рамках упровадження Нової української школи, без успіху якої неможливі щасливе життя молодих громадян України у XXI сторіччі, зміцнення демократичних цінностей, соціально-культурний, політичний та економічний розвиток Української держави. Від початкової освіти передусім залежить, наскільки молоді українці віритимуть у себе, свій потенціал і свою спроможність змінювати Україну.

Саме у початковій школі відбувається гармонійний розвиток дитини, виховання її загальнолюдських цінностей, підтримання життєвого оптимізму, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Тому уроки в початковій школі повинні мати діяльнісний, компетентнісний та творчий характер.

Одним із ефективних шляхів оновленого змісту і методів навчання у сучасній початковій школі є **тематична інтеграція** — процес зближення і поєднання різних навчальних предметів.

Унаслідок вивчення учнями різних предметів їхні знання набувають системності, уміння стають комплексними, посилюється світоглядне спрямування інтересів дітей, досягається більш високий рівень розвитку їхнього інтелекту.

Тематична інтеграція посилює пізнавальні інтереси учнів, здійснює всебічний розвиток особистості, яка прагне нетрадиційно розв'язувати сучасні проблеми, виконує людинознавчу, екологічну, комунікативну функції.

Різноманітні види діяльності тематичного інтеграційного навчання дають змогу позбавити учнів стомлюваності, таке навчання ознайомлює їх зі світом у всьому його різноманітті та цілісності, формує творче мислення.

Отже, перевага тематичної інтеграції у навчанні полягає у створенні передумов для формування не вузько інформованого фахівця, а творчої особистості, яка цілісно сприймає світ і здатна активно діяти в соціальній та професійній сфері.

ТЕМАТИЧНІ ДНІ

ТЕМАТИЧНИЙ ДЕНЬ

«ЧОМУ ЛЮДИ ПОДОРОЖУЮТЬ?» (ДО ТЕМАТИЧНОГО ТИЖНЯ «Я — МАНДРІВНИК»)

Мета: закріплювати вміння виконувати арифметичні дії та розв'язувати різні життєві проблеми; учити висловлювати свою думку, взаємодіяти з однокласниками; формувати навички дослідницької роботи, уміння робити висновки за результатами досліджень, узагальнювати набуті знання, використовувати їх у повсякденному житті; розвивати логічне мислення та мовлення учнів; виховувати бажання більше знати та вміти.

Освітні галузі: математична; соціальна і здоров'язбережувальна; мовно-літературна; природнича; мистецька; фізкультурна.

I. РАНКОВА ЗУСТРІЧ (20 хв)

1. Вітання

Кожному дню — безхмарного неба,
Кожній дитині веселощів треба.
Нехай усміхаються люди щодня.
Доброго ранку! Доброго дня!

— Привітаймо одне одного, відрекомендувавши його в особливій формі:

«Доброго ранку, Оленко, я рада що ти сьогодні тут. Мені подобається з тобою грати в ігри».

2. Групове заняття

► Гра «Вирушаємо в політ»

— На чому ми вирушимо в захопливу подорож?

▼ В синім небі путь моя,	Маю крила, хоч не птах.
Швидше всіх літаю я.	Люди звать мене... (літак).

(Діти отримують картки-цифри, що надають їм змогу потрапити в літак і зайняти відповідне місце. Під музичний супровід діти рухаються, а після закінчення музики кожен відшукує свій літак так,

щоб номер картки-цифри пасажира був суміжний з номером літака. Учитель перевіряє, чи всі пасажири правильно зайняли свої місця, діти називають цифри.)

Ми в літак всі дружно сіли,	(Імітування.)
Піднялися й полетіли.	(Змахи руками.)
Через хмари, ясні зорі	(Стрибки з обертанням рук.)
Летимо, як метеори.	(Біг на місці.)
Час минув, відчули втому,	
Повернулися додому.	

(Діти обмінюються картками-цифрами, гра триває.)

3. Обмін інформацією

- Чи часто ви подорожуєте?
- Яка подорож найбільше запам'яталася?

4. Щоденні новини

► Вправа «Намалюй подорож»

— Намалюйте вдома малюнки, що розкажуть про ваші подорожі. Ми започаткуємо художню галерею класу «Спогади про подорожі».

II. ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З ТЕМОЮ ТА МЕТОЮ ДНЯ (2 хв)

III. РОБОТА НАД ТЕМОЮ ДНЯ (113 хв)

1. Інтерактивна вправа «Банани» (5 хв)

— Прочитайте запис на дошці. Для цього слід закреслити у рядку шість літер таким чином, щоб літери, що залишилися (без зміни своєї послідовності), склали б добре відоме слово.

Ш І П С О Т Д Ь О Л Р І О Т Ж Е Р

— Чи любите ви подорожувати?

2. Технологія «Незакінчене речення» (5 хв)

Учитель пропонує дітям по черзі висловити власні міркування, продовжуючи речення «Я люблю подорожувати, бо...».

3. Вправа «Відгадай» (4 хв)

— Я хочу запропонувати вам сьогодні подорож. Куди? Відгадайте!

Е	С	А	Д	О
3	4	5	2	1

— Відшукайте Одесу на карті міст України.

4. Робота з танграмом (7 хв)

— Яким видом транспорту подорожуватимемо?

(Учні об'єднуються в групи, кожна група отримує матеріал для гри «Танграм». Можливі варіанти транспорту: гелікоптер, літак, човен, пароплав.)

— Візьміть до уваги: нам слід якнайшвидше потрапити до Одеси.

— Яким видом транспорту дістанемося Одеси найшвидше?

5. Перегляд мультфільму (7 хв)

Перегляд мультиплікаційного фільму «Смішарики. Туризм».

△ Режим доступу: <https://youtu.be/lcw4yug5jiY>

6. Гра «Підготовка до подорожі» (5 хв)

— Перегляньте речі, що вам пропонують взяти із собою, подорожуючи до моря.

— Які речі зайві?

» Метод «Прес»

1. Я вважаю, що...

2. Тому що...

3. Наприклад...

4. Отже...

— Скільки таких речей?

7. Гра «Придбання квитків» (10 хв)

— Зараз ми маємо придбати квитки. Квиток коштує... (8, 7, 9, 13 тощо) гривень. Здійсніть оплату. *(Учні отримують ксерокопії паперових купюр національної валюти та здійснюють оплату.)*

У квитках учні вписують: прізвище та ім'я, дату вильоту та дату повернення назад, місто вильоту та місто прильоту, час відправлення та час прибуття, кількість пасажирів та вибирають клас обслуговування (*дітям слід нагадати, що від класу залежить вартість квитка*).

Крім того вчитель ознайомлює учнів зі схемою розташування посадкових місць та просить дітей відшукати на схемі своє місце і замалювати відповідний квадратик.

PERELIT.COM.UA	
Прізвище, ім'я	
Місто вильоту	Місто прильоту
Дата туди	Дата назад
Час відправлення Час прибуття	Час відправлення Час прибуття
Кількість пасажирів Місце	Клас обслуговування Економ Бізнес

— Політ триватиме одну годину. Тому пропоную вам ознайомитися з містом, до якого ми летимо.

8. Методика «Джиг-соу» (20 хв)

1. Учні класу об'єднуються у постійні групи. Кожен учень має певний номер.
2. Кожен текст читає певна експертна група, сформована за однаковими кольоровими картками.
3. Учні читають свої тексти, готуючись повідомити їхній зміст своїм товаришам у постійних групах.
4. Експерти повертаються до постійної групи і розповідають, про що вони прочитали.
5. Перевірка засвоєння змісту в цілому всіма учнями.

1-ша група

ОДЕСА

Ми летимо до Одеси. Місто розкинулось на узбережжі _орного мор_ . _ого назива_т_ перлино_ на морі. Одеса — місто-курорт.

2-га група

ОДЕСА — МІСТО ГУМОРУ

Одеса — місто сміху. _ороку 1 квітн_ тут провод_т_ ден_ гумору. На вули_я_ міста про_од_т_ кон_ерти, карнавали, паради.

3-тя група

ОДЕСА ТЕАТРАЛЬНА

Візитівка міста — Одеський оперний театр. Він на_старіший в Укра_ні та один із на_красивіших у світі.

4-та група

ОДЕСА ОСОБЛИВА

Дерибасівс_ка — головна вули_ _ Одеси.
 Вона — пішо_ідна зона. Пору_ — Пот_омкінс_кі с_оди,
 _кі налі_у_т_ 192 с_единки.

9. Перегляд відео (8 хв)

Перегляд відеоролика «Чому в морі вода солона».

△ Режим доступу: <https://youtu.be/fjmq10kfvQ>

10. Дослідницька робота (10 хв)

Завдання: порівняти властивості солоної та прісної води.

Для проведення досліду необхідно мати: 2 склянки з водою, 2 шматочки морквини, ложку та сіль.

Інструктаж щодо проведення досліду

1. Налий воду в обидві склянки.
2. В одну склянку поклади столову ложку солі, розколоти.
3. В обидві склянки поклади по шматочку моркви.
4. Поспостерігай за ними. Що помітили?
5. Зроби висновок.

11. Майстер-клас з малювання у техніці Ебру (25 хв)

— Далі пропоную вам відвідати майстер-клас з малювання у техніці Ебру.

Для проведення майстер-класу необхідно мати: лоток, фарби (масляні або акрилові), шило, віялоподібний пензлик, воду з розчиненим акриловим лаком чи канцелярським клеєм.

△ Режим доступу: <https://youtu.be/RpN4gqDlb1Y>

12. Рубрика «Морська математика» (5 хв)

— Далі на нас чекає прогулянка морем. Ми вирушаємо на морський причал.

— Але тут так багато морського транспорту. На якому ми подорожуватимемо? Ось підказка — наш вирушає від пірсу № 2.

$5 + 2$

$7 + 1$

$10 - 1$

$4 - 2$

$3 + 3$

13. Гра «В сувенірній лавці» (5 хв)

— А дорогою зайдімо до сувенірної крамниці, адже з подорожі прийнято привозити подарунки і дарувати їх рідним та близьким.

— Маємо 30 гривень. Які 2 сувеніри ви зможете на них придбати?

25 гривень

30 гривень

10 гривень

15 гривень

35 гривень

— Які подарунки для рідних придбали?

— Чи траплялися сувеніри, що ви не змогли придбати? Чому?

14. Розучування гри «У річку гоп!» (5 хв)

Дві шеренги дітей вишикувані одна навпроти одної на відстані півтора–два метри. Це «береги», а місце між шеренгами — «річка». Ведучий дає сигнал:

— У річку гоп! — усі біжать вперед.

— На берег гоп! — усі біжать назад.

Часто ведучий повторює однакову команду кілька разів. Усі повинні стояти на місці. Наприклад:

— У річку гоп! — усі біжать вперед.

— У річку гоп! — усі стоять на місці.

Той, хто біжить назад,— залишає гру.

Гра триває доти, поки з однієї шеренги не вийде останній гравець.

IV. ПІДСУМОК ДНЯ (5 хв)

► Робота в щоденнику вражень

Рекомендовані теми

1. У подорож я хочу вирушити з...
2. Я з родиною подорожував (подорожувала)...
3. Подорож моєї мрії.

ТЕМАТИЧНИЙ ДЕНЬ

«ПАЛІТРА ЗАХОПЛЕНЬ»

(ДО ТЕМАТИЧНОГО ТИЖНЯ

«СВІТ ЗАХОПЛЕНЬ»)

Мета: допомогти дітям визначити власні зацікавлення, уподобання; розвивати вміння натхненно розповідати про свої захоплення; сприяти розвитку нових захоплень; учити робити висновки-узагальнення за результатами навчальних досягнень; навчати висловлювати свою думку, активно слухати в умовах усного спілкування, взаємодіяти з однокласниками.

Освітні галузі: мовно-літературна; технологічна; мистецька.

I. РАНКОВА ЗУСТРІЧ (20 хв)

1. Вітання

► *Вправа «Передай усмішку»*

Учні беруться за руки і «передають усмішку» по колу. Кожна дитина повертається до свого сусіда праворуч та уявно «передає усмішку» з долоньок у долоньки.

2. Групове заняття

► *Гра «Наші захоплення»*

Усі діти утворюють коло. Учитель називає захоплення та дію до нього. Якщо дитина має певне захоплення, вона має зробити крок уперед і виконати потрібну дію. *Наприклад:*

- уміє танцювати — плеснути в долоні;
- гарно співає — двічі підстрибнути;
- грає у футбол — 5 разів присісти;
- читає книжки — покружляти;
- ліпить з пластиліну — обійняти свого сусіда;
- любить малювати — погладити себе по голівці.

3. Обмін інформацією

► *Вправа «Скринька захоплення»*

Учитель пропонує учням на папірцях написати своє захоплення, прочитати його і вкинути до «Скриньки захоплення». Після того як усі учні виконали завдання, учитель разом з дітьми обробляє дані, об'єднавши однакові захоплення в одну групу.

Орієнтовні запитання для обговорення

- Які захоплення найпопулярніші серед учнів нашого класу?
- Скільки хлопців нашого класу люблять грати у футбол?

- Скільки учнів люблять читати книжки?
- А хто полюбляє малювати?
- А чи є у нас колекціонери?

4. Щоденні новини

— У народі кажуть: «У що ти граєш, тим і захоплюєшся». У грі, як і в дорозі, пізнають людей.

Життя — цікаве, умій проявити себе!

«Скринька захоплень» допомогла нам побачити, яке захоплення має кожна дитина. Отже, об'єднаймося у групи за захопленнями і проявімо себе у цій яскравій країні творчості.

Орієнтовні назви груп

- «Мрійники-читайлики»
- «Майбутні олімпійці»
- «Юні художники»
- «Музичні зірки»
- «Колекціонери»

II. ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З ТЕМОЮ ТА МЕТОЮ ДНЯ (2 хв)

— Поговорімо про захоплення, дізнаймося про те, чим ви цікавитесь. Адже кожна людина має якісь уподобання, про щось мріє, прагне до чогось незвичайного, хоче проявитися в чомусь, тому із задоволенням виконує певну роботу. І дуже добре, якщо захоплення і мрії збігаються.

III. РОБОТА НАД ТЕМОЮ ДНЯ (108 хв)

1. Опрацювання вірша «Талант — це здібності природні» (10 хв)

— Прочитайте виразно текст вірша. Підкресліть у тексті однією ризкою ті захоплення, що може мати дитина, та двома ризками захоплення, що подобаються вам.

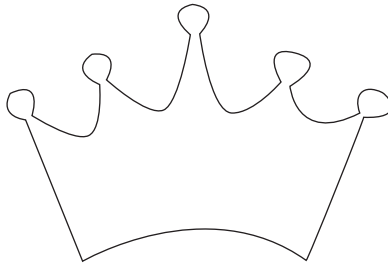
ТАЛАНТ — ЦЕ ЗДІБНОСТІ ПРИРОДНІ

Талант — це здібності природні,
 Обдарування, справжній хист.
 Хоч ти не бачиш їх сьогодні,
 Бо ще малий на вік і зріст,
 Та є в тобі обдарування,
 Вони у кожного з нас є.
 Лише потрібне намагання
 Знайти в своїй душі своє.
 Ну, щось таке, що серцю миле,
 Що ти робив би день і ніч,
 І був від цього ти на крилах,
 Й завжди б летів зорі навстріч.

Це може бути що завгодно:
Малюнок, пісня чи шиття.
Те, що для серденька природно,
На що поклав би ти життя.
Ти можеш гарно танцювати,
А чи ростити десь сади,
Плести гачком, вірші складати,
Але без діла не сиди.
Талант — це здатність те робити,
Чого тебе ніхто не вчив.
Талант, як сонце, щиро світить,
Лише в собі б його відкрив.
Якщо відкриєш дар у себе,
Його відразу розвивай.
Не жди, що прийде манна з неба,
І від безділля не страждай,
А вчись, працюю, трудися в поті,
Щоб дар, талант свій зберегти.
І щогодини будь в роботі,
Щоб краще вміти і змогти.
Тоді талант розквітне щиро
І будеш ти на висоті.
З собою будеш жити в мирі,
Все буде добре у житті.
Талант — це дар, будь вдячний долі,
Якщо його знайдеш в собі.
Тому старанно вчися в школі,
Будь у постійній боротьбі.

Надія Красоткіна

— Намалюйте корону над тим видом діяльності, яким ви займаєтесь.

2. Словничок (2 хв)

Твої захоплення — це справа, якою ти любиш займатися у вільний від роботи час.

3. Вправа «Чиє прислів'я?» (10 хв)

— Прочитайте прислів'я, поясніть його і зазначте, до якої групи захоплень воно належить.

- Музика без язика, а в гурт збирає.
- Як дитина бігає і грається, так і їй здоров'я усміхається.
- Книга для розуму — що теплий дощ для зерна.
- Грошей багато, а щастя мало.

4. Вправа «Знайди захоплення» (5 хв)

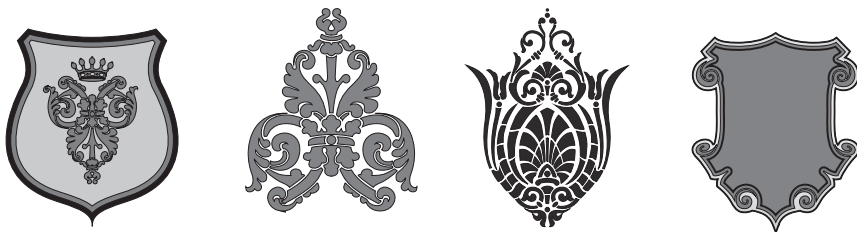
И	Ч	И	Т	А	Н	Н	Я	А	П
Т	О	Д	У	С	П	О	Р	Т	Ф
А	І	В	У	Н	Л	Ж	Ч	М	Е
А	М	А	Л	Ю	В	А	Н	Н	Я
Ж	Є	Й	К	А	С	П	І	В	И
П	О	Р	Я	Ч	Щ	Д	П	О	А
У	К	О	Л	Е	К	Ц	І	Я	Щ

Відповідь: читання, спорт, малювання, співи, колекція.

5. Робота в групах. Вправа «Герб захоплень» (15 хв)

— Виконайте такі дії.

1. Розгляньте шаблон герба.
2. Які предмети пов'язані з вашим улюбленим заняттям?
3. Намалуйте всередині герба те, що ви любите робити.
4. Презентуйте вашу роботу.

6. Весела мульт-зарядка (5 хв)

△ Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=xTIVznmnHok>

7. Перегляд відеоролика (15 хв)

Перегляд та обговорення відеоролика «Де ховаються таланти».

△ Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=fieUnMr8wVQ>

- 8. Складання есе (усно) (15 хв)**
Учні усно складають есе «Хобі моєї родини».
- 9. Складання діалогу (6 хв)**
Учні складають діалог «Розмова про улюблене заняття», розігрують його.
- 10. Виготовлення колажу «Мрії, мрії, мрії...» (20 хв)**
Діти створюють колаж захоплень, якими вони мріють займатися. Учні можуть це робити у довільний спосіб (за допомогою малюнків, слів, наклейок, вирізок з журналів).
- 11. Колективна робота (20 хв)**
 ▶ *Виготовлення макета «Місто захоплень»*
 Удома учні мали підготувати зображення предметів, що стосуються їхніх захоплень.
Обладнання: ватман із заготовленими вулицями (вулиця Читача, вулиця Олімпійця, вулиця Художника, вулиця Співака, вулиця Колекціонера); паперові будинки, дерева, клей.
Інструкція
 Група має на своїй вулиці розташувати будинки.
 Біля будинку — приклеїти предмети, розташовані на цій вулиці.
 Оздобити місто за власною уявою.
- 12. Вправа «Хвилинка роздумів» (5 хв)**
Учитель проводить із дітьми бесіду про те, як дитяче захоплення може визначити у майбутньому професію людини, може допомогти в досягненні успіху в житті.

IV. ПІДСУМОК ДНЯ (10 хв)

- ▶ *Робота у щоденнику вражень*
- Рекомендовані теми*
1. Я маю такі захоплення...
 2. У вільний час я...
 3. Чи підтримує мої захоплення родина?
- ▶ *Інтерактивна вправа «Крісло автора»*
Учитель пропонує учням сісти в «авторське крісло» та розповісти, яка діяльність найбільше їх зацікавила та яку користь вона може принести.